

Ball de Gegants

Tiana

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Plaça de la Vila, 1
Emplaçament Es guarden a la Sala Albèniz

Coordenades:

Latitud: 41.48217
Longitud: 2.26901
UTM Est (X): 438973
UTM Nord (Y): 4592543

Classificació

Número de fitxa 08282 - 103
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Any 1998
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Tiana
Autoria de la fitxa Àlvar Sáez Puig
Data de registre de la fitxa: dl., 08/04/2019 - 02:00

Descripció

Parella de gegants medievals entre 3,60 i 3,70 metres d'alçada. Amb un pes de 45 kg. El material fet amb fibra de vidre i resina de polièster. El material de l'estructura és fusta. Els encoixinats de llan. Vestits i indumentària d'inspiració medieval. Anomenats el Cavaler i la Novícia.

Observacions:

La tradició gegantera catalana sorgeix amb les processons del Corpus, una festivitat creada al segle XIII que representava la sacralització d'antigues festes paganes de celebració de la primavera. Els primers gegants construïts, degudament passats pel sedàs de l'Església, són en el fons la representació d'aquests éssers presents en els mites de totes les grans cultures de l'antiguitat. El primer gegant documentat al nostre país -"Lo rei David ab lo giquant" (Goliat)-, i de fet a tot Europa, és el de la processó de Barcelona del 1424.

Entre els segles XVI i XVIII es dona un relaxament en la funció religiosa i pedagògica dels elements festius presents al Corpus, propiciant l'aparició per primer cop de gegants no extrets de la mitologia bíblica. La repressió borbònica consegüent a la desfeta del 1714 va comportar que els béns dels gremis -entre ells, els gegants- fossin confiscats per part dels ajuntaments. En aquest context, la participació d'aquests figurots en les grans performances de l'època es va anar recuperant de la mà de les confraries, vinculades a l'Església, tot i que, paradoxalment, la seva presència fou prohibida en processons i actes religiosos en general.

Durant el segle XIX els gegants solen aparèixer en les festes de barri, cada cop amb més protagonisme de la iniciativa popular. A la darrerria del segle XIX i la primeria del XX, els aires de la Renaixença i l'incipient interès pel folklore com a senyal d'identitat fomentaran de nou la proliferació de gegants arreu del Principat. Durant la República, la connotació religiosa i fins i tot monàrquica que encara arrossegaven alguns gegants del període anterior va fer que molts acabessin arraconats, tot i que la seva presència no va desaparèixer mai. Amb el franquisme, els gegants tornen al carrer per participar en un Corpus reviscolat, i també en les Fiestas de Liberación. Per imposició del règim, tots els gegants creats entre el 1939 i el 1950 representaven els Reis Catòlics, mentre que molts d'altres que ja existien van ser reconvertits en aquests personatges.

L'expert geganter Jan Grau ha comptabilitzat més de 3.500 gegants al Principat.

Història

El 2018 es van celebrar els 20 anys dels gegants de Tiana. Des del 2002 al 2010 hi ha hagut una manca de portadors. La Colla Gegantera i Grallera de Tiana es va constituir com a Associació el 18 de juny de 1997.

Bibliografia

<http://llocal.tianat.cat/trobada-gegantera-per-celebrar-els-20-anys-de...> <https://www.sapiens.cat/preguntes-i-respostes/quin-es-l-origen-de-la-tr...> <http://www.elpuntavui.cat/article/-/293327-els-gegants-tornen-a-sortir-...>

